

Vanuit de gemeenteraad van: Twenterand
Ingediend door of namens de raadsfractie: PvdA-GroenLinks
Naam indiener: S. Reusken

Onderwerp: Concept-RES

Als eerste wil de fractie van PvdA-Groenlinks onze waardering uitspreken voor iedereen die aan het rapport heeft gewerkt. Met betrekking tot de inhoud van het rapport hebben wij de navolgende opmerkingen:

Algemeen:

Als land en dus ook als gemeente Twenterand staan wij enerzijds voor een enorme opgave om de energietransitie gestalte te geven. Anderzijds wordt de complexiteit van deze opgave versterkt door bij materiële invullingen een behoud van balans tussen people planet en profit in oenschouw te houden. Aan deze balans hechten wij veel waarde.

Energiebesparing

Er wordt naar onze mening onvoldoende aandacht besteed aan energiebesparing. Sturen aan de voorkant is veelal kosten efficiënter en de opbrengst is groter dan het duurzaam opwekken en transporteren. Tegelijkertijd zorgt energiebesparing voor minder druk voor een mogelijke opslag. De stimuleringsregelingen voor isolatie van panden (woning of bedrijfsgebouwen) mogen wat ons betreft groter ingezet worden door enerzijds voorlichtingscampagnes over welke besparing deze geeft in zowel financieel opzicht als in milieutechnisch opzicht anderzijds door de stimuleringsregeling financieel fors uit te breiden.

Elektriciteit

De combinatie van wind en energie vinden wij een goede duurzame oplossing. Volgens ons liggen er voor Twenterand met betrekking tot de energietransitie kansen. Enerzijds ligt Twenterand centraal tussen twee industriesteden. Hierdoor kan Twenterand dienend en verbindend zijn aan de toenemende energievraag van deze. Anderzijds kan deze centrale ligging Twenterand tot *energiehub* maken waardoor door de kortere lijnen, leidingverliezen in (doel)opgavewinst voor haar zelf worden omgezet. Het rapport geeft onvoldoende aandacht aan de mogelijkheid van opslag. Dat zien wij graag nader uitgewerkt..

Wij zien een opgave, in bijvoorbeeld zon en wind, enerzijds alleen gericht op de gemeentelijke gronden van Twenterand anderzijds zien wij een opgave om met andere gemeenten langs centrale wegen, zoals de A1 of de grens met Duitsland te benutten. Bovendien zien wij ook andere nog onbenoemde mogelijkheden voor de plaatsing van zonnepanelen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan overdekte parkeerterreinen, geluidswallen, gevelbeplating van gebouwen of in beglazingen.

Participatie

We missen in het rapport de rol van de burgers terwijl het tempo en de intensiteit van de transitie, in al haar facetten, een enorme impact zal hebben op de leefomgeving van iedereen. Volgens ons is de draagkracht een mede bepalende factor voor het draagvlak. Wij vinden daarom dat er een principe gehanteerd dient te worden "van draagkracht naar draagvlak". Bovendien vinden we dat de rol van de burgers bij de implementatie van zon en wind niet of onvoldoende is uitgewerkt. Wij zijn voor stimulering van samenwerkingen en dus eigenaarschap van burgers die meedenken en meebeslissen maar ook meedelen in de (financiële)voordelen die ontstaan vanuit verschillende initiatieven.

Het in het rapport benoemde aanjagen en stimuleren van zonne-energie bij particulieren is te globaal benoemd. Het Rijk roepen wij op om het besluit om de salderingsregeling uit te faseren terug te draaien zodat het interessant blijft voor particulieren om te investeren in opwekking middels zonne-energie en nieuwe innovaties zoals windblades op de nok van de woning. Bovendien is er nog geen concrete regeling op provinciaal en gemeentelijk niveau. Ook deze zien wij graag nader uitgewerkt.

Warmte

Uit het rapport maken wij op dat er voor meer dan de helft ingezet wordt op biogas (27%) en biomassa (24%). Hier maken wij ernstig bezwaar tegen vooral ook omdat deze diametraal tegen het hoofddoel van het klimaatakkoord werken. Bovendien is er op dit moment een stikstofcrisis (NOx). Bij de verbranding van biomassa komt er NOx en fijnstof vrij. Bovendien kan de massale kap van bomen, al of niet in Nederland, niet meer van een draagvlak genieten. Indien hout als grondstof gebruikt moet worden dan geniet het onze voorkeur dat dit bijvoorbeeld in de bouw plaats vind. Het op deze wijze verwerken van bomen blijft de CO2 opgeslagen terwijl bij verbranding deze vrij komt. Wij vinden 24% biomassa in Twente onacceptabel.

Hoewel biogas als een schoon gas wordt vinden wij dit geen goede oplossing. Het primaire product van de landbouw mag niet verschuiven van hoogwaardig voedsel, dat als bouwsteen van het menselijk lichaam dient, naar mestproductie ten behoeve van energie. Er volgt dan volgens ons een ethisch vraagstuk indien mest beter verwaard kan worden dan dierlijk eiwit. Bovendien draagt vergisting tot biogas niet bij aan de stikstof problematiek. Dezelfde hoeveelheid stikstof, die als input een vergister in gaat, komt hier ook weer uit. Biogas dat gebruik maakt van gewassen bedoeld voor voer voor dieren is inefficiënt. Immers een hectare zonnepanelen levert meer energie op dan dezelfde hectare met een gewas dat in een vergister omgezet wordt tot biogas. Om deze reden vinden wij biogas geen optie. Bovendien staat dit naar onze mening de verduurzaming naar een circulaire landbouw in de weg.

Warmte netwerken zijn duur en de investeringen zijn hoog. Terwijl het toppunt van duurzaamheid is: daar energie opwekken waar deze nodig is. In verwijzing naar voorgaande pleiten wij daarom om krachtig in te zetten in isolatie en het gebruik van warmtepompen of andere (toekomstige) innovatieve middelen die geen fossiele brandstof als input voor de productie van warmte gebruiken. Bovendien zien wij graag verder onderzoek naar geo- en aquathermie.

Opslag

Zoals hiervoor reeds aangegeven wordt in het rapport geen aandacht besteed aan de opslag van energie. Wij vinden dit nodig en zelfs noodzakelijk om gedurende het gehele jaar voldoende beschikbaarheid te hebben van energie. Pieken en dalen komen niet alleen voor bij gebruik van energie maar doen zich ook voor bij het opwekken hiervan. Bovendien kan door de opslag van energie stad en platteland aan elkaar dienstbaar zijn. Een mogelijkheid om "overtollig" opgewekte energie om te zetten in waterstof dat via de bestaande infrastructuur van gas getransporteerd wordt zien wij als een goed voorbeeld en kans. Wij vinden dat het rapport aangevuld dient te worden met een hoofdstuk dat de mogelijkheden van opslag van energie inzichtelijk maakt.

Proces

Het samenvoegen van gemeenten in de RES is op zich een goed plan. Graag zien wij een nadere uitwerking hoe de verdeling tussen inzet en financiën worden geregeld. Bovendien zien wij graag een betere uitwerking van het principe "van draagkracht naar draagvlak".